

Naročnina

— naša letno 30 Din, polletno 15 Din,
— za inozemstvo letno 60 Din.

Posamezna štev. 1 Din.

UREDNIŠTVO — UPRAVA:
pri g. Jos. Benko v M. Soboti
telefon številka 8.

Štev. rač. poštne hran. 12.549

Izhaja vsako nedeljo.

MURSKA KRAJINA

Tednik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Cena oglasov

Na oglasni strani: cela stran 800
Din, pol strani 400 Din. — Cena
malim oglasom do 30 besed 15 Din,
vsaka beseda več 1 Din. — Med
tekstom vsaki oglas 15% dražji.
Pri večkratnem oglaševanju popust

UREDNIŠTVO in UPRAVA
v Murški Soboti.

Rokopisi se ne vračajo.

V. LETO

Murska Sobota, 28. avgusta 1938.

ŠTEV. 35.

Po žetvi

Pšenica nam je letos izredno dobro obrodila. Vsa mišljenja in ocene se strinjajo v tem, je da letošnja žetev pšenice tako po kakovosti kakor tudi po količini celo boljša od rekordne letine, ki je bila 1936 leta. Treba pa je takoj povdariti, da je bila prav tako ugodna žetev tudi v drugih državah. Radi tega, ter radi znatnih zalog pšenice iz prejšnjega leta ter radi zmanjšanja potrošnje v mnogih državah, so cene pšenice na svetovnih tržiščih izredno nizke. Tudi dejstvo, da je cena pšenice v mnogih državah na notranjih tržiščih sorazmerno mnogo višja, položaj ne spreminja, ker hočejo na ta način uvozne države zaščititi svoje poljedelce, s pomočjo visokih uvoznih carin in z drugimi obdavčenji. Koliko bomo izvozili trenutno še ne moremo povedati, ker to ni odvisno le od žetve, temveč tudi od drugih činiteljev kakor: potrošnja v sami državi, prinos kuruze, ter političnih in psiholoških momentov. Kar se tiče domače porabe, je v stalnem porastu, deloma radi splošnega poboljšanja gospodarskih razmer ter pojačanja kupne zmožnosti najširših plasti naroda, predvsem delavcev in radi stalnega naraščanja števila prebivalstva. Vendar pa to povečanje domače porabe ni tako veliko, da bi odločilno vplivalo na naš izvozni višek pšenice. Do mnogo večje izrazitosti pa bo vprašanje prišlo že v dogledni dobi. Šele takrat, ko ne bomo več navezani na zunanja tržišča in ko ne bomo več prisiljeni, da prodajamo našo pšenico, bomo lahko kar se tiče cen pšenice vodili samostojno gospodarsko politiko. Po dosedanjih poročilih sodeč bo prinos letošnje kuruze slabši od lanskega in to radi velike suše, ki vlada v nekaterih pokrajinah. To dejstvo bo vplivalo na tržišče pšenice v toliko, da se bo povečala potrošnja pšenice. H koncu še politični momenti, ki obstojajo v strahu pred možnimi razprtijami med narodi, kar bi imelo za posledico, da bi države napolnjevale magacine in si priskrbeli rezerve živil v slučaju bojevanja. Takšni ukrepi bi seveda zelo vplivali na cene pšenice.

Vsem je še dobro v spominu, kako so pred kratkem gotovi spekulanti pognali cene pšenice do vrtoglave višine, kjer so se pa, kakor je bilo pričakovati, obdržale le kratko dobo. Ta dogodek spada med psihološke momente, ki so pa brez trajne vrednosti. Vsa umetna zgradba se je namreč zrušila, ko je začela prihajati na trg nova pšenica. Da se pa to v bodoče ne bo več dogajalo, se predlaga, na naj Prizad nakupi deset do petnajst tisoč vagonov pšenice, ki naj služi kot železna rezerva. Zamisel ni slaba, vendar pa je pri tem treba pomisliti, da se na ta način ustvari 240 milijonov mrtvega kapitala in da poleg tega nimamo še v naši državi takšne silose, kjer bi lahko takšno množino zrnja spravili pod streho.

Kar se izvoza tiče, smo si zaenkrat zasigurali 25 do 26.000 vagonov pšenice. Naši gospodarski strokovnjaki računajo z izvoznim viškom od 40 do 45.000 vagonov. Če bomo res toliko izvozili, pa moramo biti pripravljeni, da bomo morali prodati 15—20 tisoč vagonov pšenice po onih cenah, ki trenutno vladajo na svetovnem trgu, to je izpod 100 din za sto kg. Pri tem bo seveda Prizad na izgubi, ki plačuje pšenico po 150—160 dinarjev. To izgubo pa bo zaenkrat kril iz kredita 250 milijonov dinarjev, ki mu je bil dovoljen ter s svojimi

rezervami, ki tudi znašajo okrog 150 milijonov dinarjev. Na ta način je zasigurano nemoteno delovanje Prizada na domačih tržiščih.

H koncu še moramo pristaviti, da so zaloge pšenice po vsem svetu velike, da je bila žetev izborna in da se je splošna potrošnja zmanjšala. Vse to se najbolj odraža v nizkih cenah, ki jih nudijo za zrnje. S temi dejstvi moramo računati letos pa tudi v bližnji bodočnosti, zato so tudi nevarni vsakršni eksperimenti z našim izvozom. Nič zato, če se Angleži smeji „markizmu“ to je nemškemu sistemu trgovine z južnovshodnimi državami, kjer Nemčija kupuje sirovine in daje v zameno marke t. j. drago blago. Držati se je pač treba načela: „Boljši je vrabec v roki kakor deset golobov na strehi“. Da smo pa prišli v takšen položaj, je zaslug baš onih faktorjev, ki nam to danes očitajo. Po Evropi je zavel drug politični veter, kakor ga je marsikdo pričakoval. Iz vseh strani nam danes nudijo posojila in druge gospodarsko-trgovske ugodnosti. Mi pa ne rabimo nobenih kreditov, ker ne vidimo v njih rešitev našega gospodarskega problema. Za nas so edino važni pogoji, pod katerimi lahko najugodnejše prodajamo ne le naše žito in živino, temveč tudi les in rude.

POLITIKA

Nj. Vis. kraljevič Andrej je bil prejšnji teden operiran na slepiču v Ljubljani. Operacijo je srečno prešal. V času, ko je ležal bolan v Ljubljani, so ga prišli obiskat Nj. Vel. kralj Peter, Nj. Vel. kraljica Marija ter kraljevič Tomislav. Povsod kjer se je pojavil naš vladar in ostali člani kraljevega doma, jih je ljudstvo navdušeno pozdravljalo.

Že tako dolgo napovedani obisk dr. Mačka v Beogradu se je izvršil pretekli teden ob pozornosti celotne domače politične javnosti. V Beograd so spremljali dr. Mačka njegovi najožji politični sodelavci. V naši prestolnici se je vodja Hrvatov sestel z voditelji srbskega dela združene opozicije, s katerimi je imel več konferenc, o katerih je bilo izdano tudi uradno poročilo. Na podlagi teh je razvidno, da vztraja dr. Maček in njegovi sodelavci na že znanih zahtevah

izmed katerih se ena glasi: Razpis volitev. Obisk je potekel točno po načrtu, do nemirov ni nikjer prišlo in dr. Maček se je lahko nemoteno zopet vrnil v Zagreb. Sadovi beograjskega obiska pa bodo vidni šele tekom časa, ko bodo voditelji združene opozicije šli med narod, kjer bo kaj več slišati o njih novih ukrepih.

Na Bledu so se sestali zunanji ministri Male antante k svojemu rednemu zasedanju. Spricho trenutnih razmer v Evropi, vlada za ta sestanek po vsem svetu razumljivo zanimanje. Državniki se bodo razgovarjali predvsem o češkoslovaškem problemu, poleg tega pa je del blejskih posvetovanj posvečen vprašanju odnošajev Jugoslavije, Češkoslovaške in Rumunije do Madžarske.

Ureditev odnošajev Male antante do Madžarske pa ni tako enostavna zadeva ter predstavlja za blejsko konferenco trd oreh. Dočim bi bili

Madžari pripravljeni, da se takoj sporazumejo z nami in z Rumuni pa hočejo z Češkoslovaško pogajati kasneje. Vzrok je jasen. Madžari namreč računajo, da bodo v zvezi s sudetsko-nemško krizo izvojevali za svoje manjšine več, če počakajo na rešitev narodnega problema v Češkoslovaški, kakor pa če se s Češkoslovaško že sedaj sporazumejo. Na to bo pa Češkoslovaška težko pristala in izven dvoma je, da jo tudi zaveznice ne bodo pustile v teh težkih trenutkih na cedilu.

Takrat, ko se je nahajal dr. Maček v Beogradu, so bili v naši prestolnici tudi deputacije omladine JRZ iz Zagreba, katerim je govoril naš notranji minister dr. Korošec, ki je med drugim rekel: „Beograd se je večkrat pokazal velik, dostojanstven in zares kraljevski. Pokazal je, da v njem lahko mirno, varno in svobodno šeta tudi največji opozicionar. To naj si dr. Maček zapomni, da se ne bo moglo reči po onem starem hrvatskem pregovoru: „Martin iz Zagreba, Martin v Zagreb“.

Ostre besede na račun obiska dr. Mačka pa je spregovoril bivši minister Jankovič, ko je dejal, da so pozdravili dr. Mačka poleg majhnega števila političnih obupancev vsi oni, ki želijo, da se v državi spremeni socialni, gospodarski in pravni red. „Mi nismo videli, tako nadaljuje Jankovič, klobukov in kap, temveč stisnjene pesti, a to je pozdrav komunistične internacionale. Kmetov je bilo samo 400 do 500. Toda to so taki kmeti, ki bi hoteli biti občinski odborniki, občinski tajniki ali pa vsaj občinski pandurji“.

Češkoslovaška vlada in sudetski Nemci se že dva meseca pogajajo in se kljub temu niso razgovori premaknili z mrtve točke. Nemci vstrajajo na svojih zahtevah, češkoslov vlada pa tudi ne more več nuditi, kakor že nudi. Prepada izgleda nepremostljiv in tudi angleški posredovalec lord Runciman bo težko uspel s svojimi predlogi, ki jih hoče te dni predložiti v svrhu poravnave nevarnega spora.

Voditelj Slovakov pater Andrej Hlinka je umrl prejšnji terek ponoči v Ružomberku. Pokojnik je bil predsednik slovaške ljudske stranke, ena najvidnejših političnih osebnosti v češkoslovaški republiki ter neustrašen borec za pravice Slovakov že pod bivšim madžarskim režimom.

Razmere med Italijo in Francijo na eni, ter Italijo in Anglijo na drugi strani, so se vsled podpiranja španskih komunistov od strani Angležev in Francozev ponovno poslabšale. Na ta način je prišlo do nove zaostritve mednarodnega političnega položaja.

Na Petanjkih so že začeli delati.

Petanjski most so že pričeli graditi. V četrtek 18. avgusta so prišli iz Ljubljane štirje inženirji, od katerih sta dva od podjetja, dva pa od banovine. Za začetek so najeli štiri delavce, tako da so na terenu že lahko posekali drevje in zakoličili profil nove ceste. Koncem tega tedna, odnosno v začetku drugega tedna, vsekakor pa pred prvim septembrom bo prispelo iz Ljubljane potrebno orodje, krampi, lopate, samokolnice i. t. d., tako da bojo že lahko pred prvim začeli graditi s polno paro. Glavna dela se bojo vršila pozimi, kar bo vsekakor konveniralo našim delavcem, ki so sedaj poleti še zaposleni na sezonskem delu v Nemčiji in Franciji in se bojo šele v novembru vrnili domov. Z veseljem moramo pozdraviti sklep podjetja, da bo pri gradnji zaposlilo izključno domačine, torej večinoma naše ljudi. V začetku bo pri delu zaposlenih okoli 200 ljudi, pozimi pa se bo to število še povečalo. Gradnja bo, kolikor se da dosedaj preračunati, trajala dve leti.

Delavske plače bojo za naše razmere prilično dobre. Najprej bo moral

biti vsak delavec na enomesečni poskušnji. V tem času bo prejemal na uro 275 Din in ga podjetje lahko ob vsakem času odpusti. Po opravljeni enomesečni poskušnji se vsakemu delavcu mezda povzraha na 3 Din na uro in je podjetje obvezano na 14 dnevno odpoved, če želi delavca odpustiti. Delalo se bo 10 ur na dan.

Sicer pa so te postavke le v glavnih obrisih. Jasneje bojo obrazložene v kolektivni pogodbi, ki jo bo podjetje sklenilo z delavci.

Vsi, ki želijo biti pri gradnji zaposleni, naj se obrnejo na g. Ing. Skaberneja, ki jih bo najel, odnosno poslal k poslovojni, ko bo ta prišel iz Ljubljane. Ing. Skaberne meri vsak dan zunaj na terenu. Najpametnejše je, da se zglasite pri njem od 10-12 ure dopoldne, oziroma od 2-4 ure pop.

Priporočamo našim ljudem, da se javijo v čim večjem številu, da ne bi slučajno nastopilo pomanjkanje delavcev, kar bi se trenutno utegnilo zgoditi, ker se, kakor je že rečeno, naši delavci še niso vrnili iz vsakoletnega sezonskega dela.

Dopis iz Nemčije

Naš rojak Lepoša Štefan, ki študira v Nemčiji protestantsko teologijo, nam je poslal ta-le dopis:

Nemška evang. cerkev mi je dala priliko in sredstva na razpolago, da sem obiskal vse naše sezonske delavce, ki so v Mecklenburškem okraju zaposleni. Opazovanja je vredno v kakšnih razmerah so ti naši delavci in kakšne občutke imajo. Kar se tiče dela, so jako zadovoljni, ker morajo doma mnogo več delati kot pa tukaj, tudi glede plače so zadovoljni, ker, v naši valuti računano, zaslužijo jako dobro. Nezadovoljni so pa glede hrane; tukaj bi pripomnil, da je naš preprosti kmet glede hrane najmanj 50 let pred nemškim. Glavna njihova hrana je Salzkartofel in umetno narejena omaka. To ima Nemeč pri vsakem kosilu na mizi. Naš kmetski delavec je pa na čisto drugačno hrano navajen.

Vprašal sem ljudi, kako so zadovoljni in mi pravijo, da so samo s telesom tukaj, duša pa jim je doma v našem „lubljenom Prekmurju.“ Pravijo, da komaj čakajo, da pride trenutek odhoda. Jaz sem jih pri vsem njihovem tarnanju tolažil, ali ko sem jim povedal, da čez tri tedne grem domov, so se ženske skoraj vsepovsod jokale. Čeprav so preprosti kmetski ljudje, pa vendar se skriva v njihovih srcih velika domovinska ljubezen, katera se z nobeno drugo domovino ne da nadomestiti. Marsikdo od njih, ki so ostali doma, tega ne razumejo. Priporočal bi jim, naj samo poskusijo preživeti par mesecev v inozemstvu.

Delavci so me prosili, naj Vam sporočim sledeča dva dogodka, katera želijo, da bi jih v „M. kr.“ objavili:

„Oderuštvo“. Huber Josip iz Bodonca je dobil spomladi kontroli za 20 del. na veleposetvu Passow v Mecklenburgu. Fant je pri tem hotel zaslu-

žiti lepo vsoto denarja in je zahteval od vsakega delavca 10 mark. Delavci so mu to obljubili, ker jih drugače ne bi vzel na delo. Ko pa je prišla prva plača, je fant zahteval ta denar in delavci so se obotavljali, ker so mu hoteli obljubljeno vsoto dati v jeseni. Fant pa ni imel potrpljenja, temveč je pri odpošiljanju denarja odtegnil vsakemu 10 mark, ne da bi komu kaj rekel. Dolgo časa na to so delavci opazili njegovo delo in so ga pri veleposetniku prijavili. Ta je poklical žandarmerijo in fanta so zaprli. Obsojen je bil na 3 meseca zapora. Ker pa veleposetnik rabi delavce, ga je odkupil za 200 Rm, katere pa mora fant sam odplačevati. To je lep primer za vse naše ljudi, ki bodo v bodoče kaj takega nameravali delati. Ubogi delavec se mora ves dan truditi, da zasluži 2,50 Rm in ta malopridnež je kljub temu zahteval od vsakega tako veliko napitnino.

Nadalje moramo omeniti, ka kljub neprestanim opominom še nadalje vlada med našimi dekletji v Mecklenburgu veliko nemoralno življenje. Nekatera dekleta so pozabile na svoj ponos in neprenehoma tekajo ponoči okoli za nemškimi in poljskimi fanti; posebno je to na veleposetstvu Gross Siemen und Kötzow razširjeno. Če se ta dekleta ne poboljšajo, jih bomo v bodočem osebno navedli v našem listu. (Posebno grdo se ponašata dve, od katerih je ena iz Skakovec, druga pa iz Otovec).

Naši ljudje se sami proti temu borijo, a je vse zaman. Zato je naša jugoslovanska dolžnost, da napnemo vse sile in take slučaje zadušimo že v kali, ker edino le na tak način lahko pred svetom pokažemo našo zrelost in vzdržnost.

Našemu spoštovanemu gospodu poslancu Benku v „M. kr.“ sporočamo od naših sezonskih delavcev v Mecklenburgu najlepše jugoslovanske pozdrave!

Prav tako tudi pozdravljamo g. urednika in se mu najlepše zahvaljujemo za točno pošiljanje lista.

Ob 20 letnici Jugoslavije.

Kdor je spremljal našo mlado državo z zanimanjem skoz 20 letno dobo, najde v njej mnogo zgodovine v političnem in gospodarskem razvoju, a tudi polno zapetljajev in zahrbtnih bojev, ki so preračunljivo pričakovali razpad naše države. Danes plava mirno ladja na odprtem morju, v prijateljstvu z vsemi sosedi. Da je krenila politika v to smer, je neprecenljiva zasluga blagopokojnega viteškega kralja Aleksandra I. Zjedinitelja, ki je imel pred očmi vse padle žrtve na Kajmakčalanu, Dobrudži, v Karpatih, ob Soči in na Doberdolu. Ta še ni izbrisal sledi o krvavi vojni. Tu so padli slovenski fantje. Tu je tekla kri, ki zahteva pravilno oceno. To so narodni mučeniki, ki so dali življenje in svobodo nam.

To je dedščina naših junaških prednikov, ki je bila drago plačana. S temi žrtvami je bil uresničen stoletni sen. Ne vem, ako se zavedamo danes vseh prebitih muk, ječ, vislic, razmesarjenih teles in vseh krvoločnosti, ki so jih pretrpeli junaki! Če bi se tega zavedali, bi bili v političnih naziranjih bolj strpljivi in zmernejši v presojanju sočloveka in državljana. Kako drugačni so bili prvi dnevi svobode! Vse navdušeno in vznemirjeno za domovino! Da bi imeli danes vsaj malo onega domovinskega ognja in one enotnosti v pogledu jasnosti našega položaja, potem bi se pač zavedali, da terjajo padle žrtve primeren in dostojen spomin ob 20 letnici Jugoslavije.

Blagoslovitev gasilskega doma

Ob udeležbi 120 gasilcev in mnogo naroda se je 21. t. m. popoldne izvršila blagoslovitev gasilskega doma prostovoljne gasilske čete Tešanovci-Suhi vrh. Blagoslovitev je izvršil pred. duhovnik g. Kūhar Štefan iz Moravc, navzoč je bil tudi starešina župe in narodni poslanec g. Benko Josip ter pred. občine Martjanci g. Vezer Geza.

G. Kūhar Štefan, pred. gas. čete Tešanovci in član župne uprave je imel poveljstvo nad gasilci in je došlemu starešinu župe predal raport, nakar se je začel obred blagoslovitve, ob katerem je imel g. duhovnik pomemben govor o nesebičnem delovanju naših požarnikov. O pomenu gasilske organizacije in ponašanju gasilcev je obširno in stvarno govoril tudi starešina župe g. Benko Josip ter predsednik občine Martjanci g. Vezer Geza. G. Peček se je pa kot predsednik domače gasilske čete, zahvalil vsem na udeležbi, posebno pa č. duhovniku za podeljeni sv. blagoslov. Med obredom je igrala godba in pevski zbor gasilske čete Moravci je pa pod vodstvom šol. upravitelja g. Škaliča zapel nekaj pesmi. Mimohod gasilcev je zaključil ta del prireditve.

Sledila je ljudska zabava na prijaznem vrtu g. Lajščeka, na katerem so se zbrali vsi domači in zunanji gosti, ki so obširni vrt popolnoma napolnili.

Suhi vrt je del kraja Tešanovci obdan z gozdovi in valovitim terenom. Mnogo je tu sadja in precej vinogradov. Ljudstvo tega kraja, radi oddaljenosti od večjih vasi, nima prilike udeležiti se raznih prireditev in si bo gotovo blagoslovitev gasilskega doma ter ljudske zabave obdržalo dolgo v prijetnem spominu. Saj je bila to prva domača prireditve po vojnem času, ki je zvalila v ta osamljen kraj toliko zunanjih uglednih gostov.

Proslava 20 letnice osvobojenja Prekmurja v Črensovcih

kakor smo že poročali, se bo vršila dne 11. septembra t. l. Zbor udeležencev od 7 do pol 9 ure na vrtu g. cestnega nadzornika Cigana v Črensovcih, sprejem uglednih gostov pa ob pol 9 uri na mostu pri mlinu.

Nastop fantovskega odseka v Murški Soboti.

V nedeljo, dne 21. t. m. so telovadci fantovskega odseka pri nas prvič nastopili na igrišču športnega kluba „Mura“. Ob 9. uri so se člani tega društva zbirali pred cerkvijo in kolodvorom, kje so sprejeli prihajajoče goste in z godbo na čelu odkorakali v cerkev, kjer je bil blagoslovljen prapor domačega odseka.

Po maši je bila povorka skozi mesto, ki je potekla mirno. Popoldne so pa odkorakali na telovadišče radi telovadnega nastopa. Proste vaje so izvajali kot novinci dobro, orodno pa prav dobro. Udeležba na telovadišču od strani občinstva je bila precejšnija. Poleg drugih uglednih oseb, sta se prireditve udeležila tudi narodni poslanec g. Dr. Klar in župnik g. Klekl. Igrale so Bakovska gasilska in Ljutomerska mestna godba.

Griža se je pojavila.

V lendavski okolici se je zopet pojavila griža, na kateri je obolelo že več oseb. Tudi smrtni slučajji so že. Tako so na griži v Dolini pri eni hiši umrle tri osebe, v Dolgi vasi pa ena. Oblastvo se trudi, da to nevarno bolezno čimprej zatre.

Grda nesramnost.

Neki kolesar iz Lipe je 17. avgusta t. l. vozil skozi Dol. Bistrico proti brodu na Muro. Na potu je srečal neko kmetico, ki je imela svojo 12 letno hčerko s seboj. Prosil je naj mu pokažejo pot do broda. Kmetica, nič slabega čuteč, je hčerki naročila naj kolesarju pokaže pot in se nato vrne k njej. Kolesar je deklino vzel na kolo in se odpeljal. Toda v šumi se je ustavil in deklino posilil, pri čemer ji je z roko tiščal usta, da ni mogla kričati. Potem se je odpeljal dalje, dočim se je deklina vrnila k materi in povedala kaj se ji je pripetilo. Ogorčena mati je hudobijo takoj naznanila orožnikom v Črensovcih, ki so nasilneža prijeli in ga zvezanega prignali na orožniško postajo. Splošna želja je, naj se temu okrutnežu odmeri prav stroga kazen.

Srebrni jubilej našega priljubljenega svečenika.

V nedeljo, dne 28. avgusta se bo vršila v Puconcih proslava 25 letnice pastirovanja našega priljubljenega pastorja Luthar Adama. Luthar Adam je bil rojen 2. januarja 1887. v ugledni družini v Sebeborcih, katere predniki so dobili od avstrijskega cesarja Rudolfa II. plemiški naslov. V osnovno šolo je hodil v Puconcih in v Hodošu, klasično gimnazijo pa je dovršil v Šopronju. Prav tako je končal v Šopronju študije na evang. teologiji. Potem je odšel na univerzo v Leipzig, kjer je študije nadaljeval. Kot kaplan je krajši čas služboval v Puconcih, M. Soboti, Mergešu in Križevcih. Od 1. septembra 1913. naprej pa

vrši stalno dušno pastirstvo v Puconcih in bo torej letos preteklo 25 let od njegovega prihoda v Puconce. Redko katera fara se more pohvaliti s takim jubilejem, pa tudi v redko kateri fari je dušni pastir tako priljubljen, kot je priljubljen g. Luthar Adam v puconski fari. Zato se mu bojo farani v nedeljo najpristrčneje zahvalili za vso njegovo skrb, trud in ljubezen, ki jo je tekom 25-tih let delil med nje. Pa tudi mi se z veseljem pridružujemo temu jubileju in želimo prečastitemu gospodu, da bi čez 25 let proslavljali zlati jubilej njegovega nesebičnega žrtvovanja za blagor svojih faranov.

Kmetijski praznik na Goričkem.

Kljub težkočam, ki se mlademu društvu pojavijo, pripravljajo naši fantje kmetijski praznik na dan 28. t. m. Ta dan bo gotovo uspešna manifestacija njihovega dela. Dekleta in fantje delajo okraske za veselični prostor, da bo vse čim bolj vabeče in nepozabno. Na tekmovališču bo postavljen govorniški oder. Govorili bodo: Škerlak Aleksander, predsednik društva kmetijskih fantov in deklet v G. Petrovcih, Titan Rudolf, predsednik pripravljalnega odbora prekmurskega okrožja in delegat zveze iz Ljubljane.

Po tekmi koscev bo košnja ocenjena posebna ocenjevalna komisija, ki jo tvorijo ugledni kmetje.

V nedeljo se bomo zbrali pri g. Perš Janezu gostilničarju, kjer bomo počakali na udeležence in obiskovalce iz okoliških vasi. Od tu bomo odšli na tekmovališče, kjer se bo pričel program: manifestacijski govori, tekma, nato razdelitev nagrad in končno veselica. K tekmi v košnji so se prijavili že mnogi, daleč na okrog znani kosci.

Naša Gorička mladina bo s tem praznikom pokazala svojo voljo in moč, povedala bo, da se mora tudi njo upoštevati in da se mora tudi z njo računati. 28. t. m. bo Goričko — če bo le malo prijetno vreme — doživelo lep praznik; naša mladina pa bo dobila novo vzpodbudo za delo in organizacijo, izpričana pa bo tudi čast kmetijskega dela. Vabljeni!

Vsem občinam!

Ker se v zadnjem času opaža, da nekateri gozdni posestniki odnosno lesni trgovci sekajo gozdove tudi preko leta t. j. v času med 1. aprilom in 1. oktobrom, pozivam vse občine, da ponovno krajevno običajno razglasi svoječasnno odredbo št. 2037/1 z dne 26. februarja 1931., ki se je glasila:

„Glasom § 78 zakona o gozdih od 21. XII. 1929 (Uradni list 35/162 iz leta 1930) se morajo izvršiti vse sečnje v gozdovih v dobi od 1. oktobra do 1. aprila. Izven tega roka se smejo sečnje vršiti samo z odobrenjem občne upravnega oblasti prve stopnje t. j. sreskega načelnika. Vsako postopanje proti tej odredbi je strogo kaznivo. (Vidi § 162 zakona o gozdih).

Sreski načelnik: Dr. BRATINA s. r.

Na naslov železniške uprave.

Kmalu bo začelo novo šolsko leto. Naši otroci se bodo upisali v razne šole tako tudi v meščansko šolo v Ljutomeru. Dosedaj so se vozili v Ljutomer s prvim osebnim vlakom, ki odhaja iz M. Soboti ob 5. uri. Prihajali so v Ljutomer okrog 6 ure in potem tavalili in čakali 2 uri na začetek pouka. To je neprikladno tako glede čakanja kakor preranega vstajanja. Dosti bolj prikladno bi bilo, ako bi železniška uprava dodala tovornemu vlaku, ki odhaja iz M. Soboti ob 7. uri, en oseben voz, v katerem bi se vozili dijaki iz vseh postaj do Ljutomera v meščansko šolo. V interesu dijakov in morda tudi drugih potnikov bi bilo primerno to urediti.

DOMAČE VESTI

— Na gimnaziji v M. Soboti se bodo vršili popravni izpiti za redne in privatne učence dne 30. in 31. avgusta. Podrobni raspored je v veži na oglasni deski. — Vpisovanje za vse razrede bo 1. septembra od 8. do 11. ure, učenci pa, ki pridejo z drugih zavodov se bodo vpisovali 5. septembra. Učenci samoupravnih razredov naj pred vpisom preberejo novi pravilnik o plačevanju šolnine, ki visi na razglasni deski v gimnaziji.

— Veselica naših železničarjev se je vršila 21. i. m. in je prav dobro uspela. Obisk je bil velik. Vsi gosti so lahko prišli na svoj račun. Dekoracija veseličnega prostora je bila zelo lepa, posebno pa vhod, ki je bil napravljen v obliki lokomotive, je vzbujal precejšnjo pozornost obiskovalcev. Domači Jazz je neumorno igral in nudil priliko plesalcem, da so izvajali svoje plesne umetnosti. Postrežba je bila odlična, pijača in jestvine prav dobre. Gotovo bo vsakemu udeležencu ostala zabava v najboljšem spominu.

— DOSPELI SO najnovejši veliki jesenski in zimski modni JOURNALI. ŠOLSKE KNJIGE za osnovno šolo in gimnazijo, kakor tudi vse ŠOLSKE POTREBSČINE monopolisti zvezki, dnevniki, aktovke, nahrbtniki se dobijo po dnevni ceni v knjigarni HAHN IZIDOR-ja v Murski Soboti.

Od 1. do 12. septembra LJUBLJANSKI VELESEJEM

Polovična voznina na železnici, parobrodih.

Na odhodni železniški postaji kupite rumeno legitimacijo za Din 2-

Mednarodna razstava fotografije in filma. — Umetnostna razstava. — Gospodinjstva razstava. — Vzoren sadni vrt. — Obrt, industrija, pohišstvo, aeroplani, avtomobili. — Plemenški psi 1. in 2. sept. — Tekma harmonikarjev 11. sept.

Lepo zabavišče!

Velikomesten variete!

NAGRADNO ŽREBANJE. — DARILA ZA OBISKOVALCE VELESEJMA: MOTORNO KOLO, RADIO-APARAT, ŠIVALNI STROJ, 30 KOLES.

— Evangeljski dijaški dom. V Zvezah z zadnjimi učiteljskimi imenovanji je postala prosta tudi služba prefekta v mursko soboškem evangelijskem dijaškem domu. Na ta način bo lahko kak učiteljski kandidat ali akademik zopet prišel do dela in zasluzka.

— Okrožje kmečkih fantov in deklet v Prekmurju javlja: V nedeljo 21. t. m. sta se ustanovila pripravljalna odbora naših društev v Puconcih (predsednik: Flisar Ernest) in Adrijancih.

— Beltinci. Naš župnik, preč. g. Rudolf Vadovič, je kot najstarejši duhovnik lendavskega dekanata, imenovan za duhovnega svetovaleca. Čestitamo!

— Krplivnik. Požarniki občine Šalovci so 21. t. m. popoldne izvajali pri nas gasilske vaje, katerih se je udeležilo 6 gasilskih čet z štirimi brizgalnami in dvema motorkama. Vaje, ki so v vsakem pogledu prav dobro uspela, je nadzoroval član župne uprave g. Štefanec Franc iz Šalovec. Posebno zanimanje gledalcev je vzbudilo delovanje obeh motork, ki je poteklo brezhibno in je ljudstvo navdušilo. Ponosni smo, da posedujemo v naši obmejni občini tri motorne brizgalne, ki nam jamčijo hitro in učinkovito pomoč ob izbruhu požarov. Gasilska zabava, ki je sledila vajam, je bila prav dobro obiskana in potekla v najlepšem soglasju.

— Tropovci. 28. avgusta bo pri nas blagoslovitev novega gasilskega doma in motorne brizgalne. Blagoslovitvi bosta kumovala gospod Vogler Hans, solastnik Petanjske Slatine in gospa Bajlec Zorka, soproga advokata in banskega svetnika. K udeležbi so povabljeni vse okoliške gasilske čete, prišel pa bo tudi narodni poslanec in starešina župe gospod Benko Josip iz M. Soboti. Obširen raspored, v katerem so navedene prav zanimive točke poedinih nastopov, prijavljeni govorniki, med katerimi je tudi starešina župe g. Benko in predsednik občine g. Flegar Janči ter osebnosti kuma in kumice, nam v polnem obsegu jamči, da bo prireditve prvovrstna. Pri blagoslovitvi bo sodelovala popolna gasilska godba čete Murska Soboti, kasneje pa še godba Baranja. Vse prebivalstvo naše vasi vneto podpira priprave domačih požarnikov in stremi za tem, da bo vse uredilo kar najlepše, zato se naprošajo vsi občani in zunanji gosti naj se prireditve v čim večjem številu blagovolijo udeležiti.

— Sebeborci. Naši požarniki se živahno pripravljajo na proslavo 40 letnega obstoja in delovanja svoje čete, ki se bo vršila dne 28. t. m. ob

14. uri. Ta pomemben jubilej 40 letnega nesebičnega delovanja v prid bližnjega, je pač vredno kar najlepše proslaviti. K temu se pridružujemo tudi vaščani in čestitamo našim požarnikom k svojemu jubileju. Kakor slišimo, bo na proslavi zastopal župno upravo gospod Bac Ludvik iz M. Soboti, ki nam je kot korekten možak prav dobro poznan. Upamo, da nas bo na ta dan, poleg sosednjih gasilskih čet, obiskalo tudi mnogo zunajnega naroda. Po proslavi bo pa naš predsednik občine g. Vezer gotovo priskrbel, kot krčmar, za dobra okrepčila, pijačo in zabavo.

— Kramarovci. Dne 4. septembra 1938 se bo vršila v Kramarovcih blagoslovitev gasilnega doma. Prosimo vsa okoliška tovariška društva, da se blagoslovitve udeležijo. Spored se bo strogo izvajal po že dostavljenem načrtu in se za morebitne zamudnike ne bomo mogli ozirati. Vse je odvisno od Vas in Vašega prihoda. Prosimo Vas, da agitirate med Vašim članstvom za čim večjo udeležbo. Pokažite Vašo tovariško zavest in pridite k nam. Za vse je pripravljeno v najboljšem in najlepšem redu. Dokažite z Vašo udeležbo, da naša severna meja ni zapostavljena. V tem znamenju Vas pričakujemo ter Vam kličemo vsem: „Dobrodošli.“ Na veselo svidenje 4. sept. v Kramarovcih!

— Murski Črnci. Domače deklino so za proščenje dne 15. avgusta t. l. krasile našo kapelo. Našel pa se je neki fant, ki je deklino hotel z neprikladnimi besedami odpoditi. To je nedostojno in lahko povzroči prepire in sovraštvo.

Iz delovanja Združenja trgovcev v Murski Soboti.

Deviznih dovoljenj za uvoz blaga v Avstrijo ne izdaja od 1. avg. t. l. dalje več devizna centrala na Dunaju, temveč posamezne podružnice urada „Überwachungsstelle“. Devizna dovoljenja morajo imeti pripombo: „Nur für das Land Oesterreich“.

Prizad — to je Privilegirano delniško društvo za izvoz poljskih pridevkov — v Beogradu, je z okrožnico od 15. avgusta t. l. sporočil, da se bo od slej naprej vršila najstrožja kontrola nad sadjem namenjenega za izvoz, predvsem se bo pri tem pazilo, dali se izvozniki držijo cen, ki jih je Prizad za posamezne vrste sadja določil. Izvozniki, ki bodo hoteli izkoristiti ugodnosti izvoznikov premij se morajo ravnati takole:

1.) V roku od 24 ur po sklenjenem poslu morajo Prizadu pisмено javiti vsako prodajo svežega sadja za Nemčijo. Pri tem morajo točno navesti

tvrdko in sedež kupca, vrsto in količino blaga, ceno in plačilne pogoje.

2.) V roku od 24 ur po fakturiranju morajo dostaviti Prizadu kopijo vsake svoje fakture za v Nemčijo prodano sadje.

3.) Da od 25. avgusta t. l. dalje vsako fakture za v Nemčijo prodano sadje opremijo s klavzulo, da je vplačljiva v korist Privilegovanog izvoznog društva, vočarskog oddeljenja (Privilegierte Ausfuhr A. G., Fruchteabteilung, Beograd.

Evidenca pri članstvu zaposlenega nameščentva in vajeništva. Združenje je te dni poslalo članom, ki imajo običajno nameščence in vaje, okrožnico, kjer se jih vabi, da radi primerjave tozadevnih vpisnikov, prijavijo s posebno prijavo polo vse nameščence in vaje s stanjem 1. julija t. l. Združenje mora po zakonu in po posebnem naročilu nadzorne oblasti to evidenco čimprej urediti, zato prosí člane, ki še niso vrnilih teh prijavnih pol, naj to nemudoma store. Člani, ki niso prejeli te okrožnice, naj jo zahtevajo pri Združenju.

Prosili smo že opetovano, naj bi člani, ki še niso poravnali letošnje članarine, to zadevo nemudoma uredili, da ne bo nevolje. Počakali bomo samo še nekaj dni, ker potem bo moralo Združenje, po dobljenem naročilu, postopati po zakonu.

Sadni kontrolorji. Banova odredba z dne 11. avgusta odreja v zvezi z uredbo o kontroli sadja in sadnih pridelkov namenjenih izvozu, da se postavijo za kontrolorje sadja za časa sezone med drugimi sledeči: Bregant Ivan, pomočnik sres. kmet. ref. v Ptuj; Sušič Josip, sreski kmet. ref. v Ptuj; Ivanuš Franc, pos. sin v Ormož; Lipovec Janko, sreski kmet. ref. v Ljutomeru; Ing. Pečkovšek Valentin, sreski kmet. ref. v M. Soboti; Ing. Peternel Mirko, sreski kmet. ref. v Lendavi; Novak Franc, upravnik ban. trsnice in drevesnice v Kapeli; Smodiš Janko, oskrbnik ban. pos. v Gor. Radgoni; Štampar Vekoslav, drevesničar v Ljutomeru; Režonja Franc, predsednik občine Apače.

Lepote Prekmurja.

Tujskoprometno in olepševalno društvo v M. Soboti razpisuje 7 nagrad za najboljše fotografske posnetke iz Prekmurja. V poštev pridejo slike splošnega pokrajinskega značaja, zgodovinske znamenitosti, tujskoprometne točke, narodne noše, posnetki z veselja, sejmov itd. Nagrade so: prva 300 Din, druga 200 Din in 5 nagrad po 100 Din. Dobro ocenjene, a nenagrajene slike odkupi društvo po 50 Din. Pozitive poljubne velikosti je treba predložiti društvu najkasneje do 1. oktobra 1938. Odkupljeni, oziroma nagrajeni negativni postanejo last društva.

Smrtna nesreča orožnika.

Med postajo Kresnica in Laze je mariborski vlak povozil orož. podnarednika Janeza Erjavca iz Borovice, ki je na tej progi vršil službo. Kako se je zgodila nesreča, še ni ugotovljeno.

Uradni tečaji za avgust.

Finančni minister je predpisal za avgust naslednje uradne tečaje (objavljamo samo nekatere):

Angleški funt sterling 1 kom	Din 238—
Amerikanski dolar 1 "	" 43'30
Kanadski dolar 1 "	" 43 10
Nemška marka v bankovcih 1 kom	15—
Magyarški pengő po 100 kom	860—
Francoski franki 100 "	" 132—
Švicarski franki 100 "	" 1000—
Italijanska lira 100 "	" 227—
Češke krone 100 "	" 150—

Jesenski veesejem v Ljubljani

bomo imeli letos od 1. do 12. septembra. Prireditel bo obsegala celo vrsto kulturnih in gospodarskih razstav, ki bodo zavzemale okrog 40 000 m² prostora. Največja izmed teh razstav bo mednarodna razstava fotografije in filma. Človek išče lepoto povsod: na nebu, gorah — pa še bližje — na rožah, sadju, vejevju; potem: zgradbah, ulicah in še sto in sto drugih rečeh. Najbolj zagonetna mu je lepota na živih bitjih, že zaradi življenja samega. Vse umetnosti vseh časov, ki jo opevajo, odkrivajo in razodevajo, ali nikoli je ne bodo dovolj opele, ne popolnoma odkrile, ne razodele. Človek je skrivnost sam sebi, je le senca svoje duše. Zato je razumljivo, da ljudje zavestno ali podzavestno radi gledajo slike, pa kakršnekoli že. Fotografiji je dano nežno gledanje in nežno objavljane. Zato bo Fotografska razstava gotovo vedno polna obiskovalcev. Fotografijo bo izpopolnjeval še film. Fotografiji sami in amaterji bodo samo pridobili, če si bodo to razstavo ogledali. Klub neodvisnih likovnih umetnikov bo podal umetnostno razstavo. Zveza gospodinj v Ljubljani pripravlja razstavo „Naši gostje“, v kateri bo prikazala našo ženo v službi tujkega prometa in kot središče in žarišče domače gostoljubnosti. Pri vsem tem pa seveda ne bo manjkalo razstav raznih industrijskih in obrtniških proizvodov, med njimi tudi slavno znana razstava pohištva. Nadalje bo razstava aeroplanov, vzoren saden vrt. Dne 1. in 2. sept. razstava plemenskih psov. Posebno velika bo razstava poljedelskih strojev, avtomobilov, motornih koles, radio-aparatov in pa razstava živilske industrije, ki bo nudila na pokušnjo dovolj najizbranejših stvari. Harmonika je postala naš splošen naroden instrument, saj imamo že močne zборе mladinskih harmonikarjev, medtem ko je bila harmonika preje dosegljiva navadno šele odraslim fantom. Jugoslovanski harmonikarji se bodo udarili za jugoslov. prvenstvo v nedeljo dne 11. septembra. Na vinskem oddelku veesejma bo pripravljeno lepo zabavišče. Tamkaj bodo koncerti, ples, variete s prvostvornimi atrakcijami in najrazličnejša ljudska zabavišča. Na železnicah ima vsak obiskovalec polovično vozino. Na odhodni postaji naj poleg cele vozne karte do Ljubljane kupi še železniško izkaznico za din 2.— Na veesejmu bo dobil veesejmsko legitimacijo in potrdilo o obisku, nakar bo imel brezplačen povratek. Potovanje v Ljubljano je dovoljeno od 27. avgusta do 12. septembra, povratek pa od 1. do 17. septembra.

— Kolo jahačev in vozačev v Ljutomeru priredi jesenske konjske dirke v nedeljo dne 4. septembra 1938 ob 13¹/₂ uri na cvenskem dirkališču pri Ljutomeru. Za dirkače so razpisane nagrade do 1500 din. Kakor navadno bo tudi tokrat zanimiva prireditel privabila na Cven mnogo naroda, ki je naklonjen temu kmečkemu športu.

Za vse izolacije proti vodi, vlagi in za hitro vezavo cementa

BETONIT

Za vlago nepropustni notranji in zunanji omet

Izolator

BETONIT,
kem. izd. Maribor
(Zahtevajte navodila.)

Zaloga MURSKA SOBOTA,
Aleksandrova c. 19. (pri Fafliku)

Tovarna verig d. d. Lesce pri Bledu

Oddelek za pluge

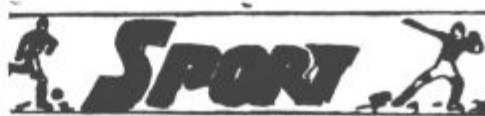
IZDELUJE

najmoderneje jeklene pluge,
okopalnike, osipalnike,
izorovalče za krompir,
njivske in travniške brane.

Kmetovalec! Njivo obdelaj z najmanjšim trudom le, če orješ z Lesce plugom.

Naročila pošlji na:

Lesce plugi, Ljubljana
Sv. Petra c. 60.

Nogomet.

Lepa zmaga Mure v Varaždinu.

SK Mura : SK Slavija komb. 2.1 (1.1).

V nedeljo, dne 21. t. m. je gostovalo moštvo Mure v Varaždinu ter odigralo prijateljsko tekmo proti komb. timu SK Slavije in je zaslužno zmagalo. Tekma je bila živahna in napeta. Rezultat je realen. Moštvo Mure je nastopilo brez Kukanje in Videnška. Zlasti obrambni trio je igral zelo dobro. Odlično je branil vratar Jandi, ki je bil najboljši mož na terenu.

ČSK : MURA.

Mura bo odigrala svojo prvo letošnjo prvenstveno tekmo dne 4. septembra v Čakovcu proti ČSK. Že sedaj opozarjamo spremljevalce, da se pravočasno prijavijo radi udeležbe v tajništvu kluba.

ČEBELARJI!

Imam suhe in prav dobre jeličeve deske pripravljene za kaptare, ki bi jih zamenjal za borove. Naslov v Prekmurski tiskarni v Murški Soboti.

Obveščam cenjene

dame,

da sem svoj

DAMSKI MODNI ATELJE

z 15. avgustom preselil v Aleksandrovo cesto št. 5. nasproti Delavskega doma.

Z odličnim spoštovanjem

NOVAK ŠTEFAN.

NE ZAMUDITE UGODNE PRILIKE

RADI SELITVE TRGOVINE

sem globoko znižal cene vsega blaga posebno za večjo množino KOLES, ŠIVALNIH in PISALNIH STROJEV, RADIO-APARATOV vse na male mesečne obroke.

Dospeli novi modeli radio-aparati raznih znamk. Zahtevajte ponudbe.

ŠTIVAN ERNEST, M. Soboti

ZA JESENSKO GNOJENJE

priporočamo sledeče vrste fosfatnih in drugih gnojil:

Rudninski superfosfat 16%

Fosfatno žlindro 6/10/18%

Kostno moko 30%

Kalijevo sol 40%

Apnenčevo moko

katere ima stalno na zalogi po najugodnejših cenah

Tovarna kemičnih izdelkov v Hrastniku d. d. Celje in Hrastnik

Opozarjamo tudi na

Hrastniško klajno apno

za krmljenje živine.